

Asia: VN/17836/2022

Lausuntopyyntö tartuntatautilainsäädäntöön esitettyjä kehitystarpeita koskevasta muistiosta / Social- och hälsovårdsministeriet begär utlåtande om en promemoria om utvecklingsbehoven i fråga om lagstiftningen om smittsamma sjukdomar

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Aluehallintovirastojen lausunto tartuntatautitoimijoiden ja viranomaisten esittämistä lainsäädännön kehittämistarpeista

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) on koonnut muistion eri toimijoiden ja viranomaisten esittämistä tartuntatautilainsäädännön muutos- ja kehittämistarpeista. STM on pyytänyt esittämään näkemyksiä muistiosta 18.1.2023 lähettämällään lausuntopyynnöllä.

Aluehallintovirastot ovat yhdessä valmisteet lausunnon, jonka antaa Pohjois-Suomen aluehallintovirasto kaikkien aluehallintovirastojen puolesta. Aluehallintovirastot kiittävät tästä mahdollisuudesta. Lausunnon kommentit on jäsenneily muistion sisällysluettelon mukaiseen järjestykseen.

3. Tartuntatautilainsäädännön muutostarpeiden kartoittaminen

Keskeinen havainto, jonka koronapandemia toi esille, on tarve varautua lain toimeenpanon eri tasoilla ennalta arvaamattomiin uhkiin. Tällöin on tiedossa olevien uhkien, kuten pandemian, sodan ja energiapulan, lisäksi tarpeen arvioida, mitkä olisivat tulevaisuudessa mahdollisia tartuntatauteja levittäviä uhkia, joita ei vielä osattaisi käytännön toiminnan tasolla ennakoita. Tässä futurologien, zoologien sekä muiden asiantuntijoiden näkemykset ovat keskeisiä. Myös keinovalikoiman, jolla mahdollisia uhkia torjuttaisiin, olisi tästä syystä olla joustava ja laaja, ja sisältää eri tasoisia,

voimakkaampia ja heikompia, keinoja lainsäädäntöä uudistettaessa. Yksi tällainen huomion arvoinen kysymys on laajamittaiseen vaikuttamiseen varautuminen, esimerkkinä tahallinen yleisvaarallisen tartuntataudin levittäminen ja yhteiskunnallinen häiriötilanne. Olisiko tämä huomioitava lainsäädännössä luonnollisesti leviävän taudin rinnalla, ja tarvittaisiinko tähän liittyen tarkennuksia lakiin?

Olisi myös tarpeen säätää selkeästi tartuntatautilain sekä siinä säädettyjen toimivaltuuksien suhteesta muuhun lainsäädäntöön- erityislakina suhteessa hallinnon yleislakeihin – yleislakina taas suhteessa esimerkiksi valmiuslain poikkeusolojen mukaisiin toimivaltuuksiin.

Lisäksi tartuntatautilain eri toimivaltuuksien sisäinen hierarkia on syytä rakentaa siten, ettei lakiin synny sisäisiä ristiriitaisuuksia. Mikäli halutaan, että joku viranomainen voi antaa velvoittavia, tarkentavia määräyksiä, on tästä säädettävä laissa. Delegointia koskevat toimivallan siirtämisen säännöt on myös syytä säätää laissa. On myös tarpeen täsmentää keskushallinnon viranomaisten mahdollisten (keskenään) ristiriitaisten ohjeiden ja muiden tulkintojen sekä niiden aiheuttamien tulkintaongelmien varalta, miten kyseiset ongelmat ratkaistaan ja millä organisaatiolla siihen on toimivaltaa.

Tartuntatautilain uudistamisessa olisi hyvä saada aikaan laki, joka sopisi systemaattisesti yhteen muun sen ohella sovellettavan lainsäädännön kanssa. Yksittäistapauksia koskevien säännösten sijasta olisi tarpeen säätää riittävän korkealla abstraktiotasolla olevia, kuitenkin perusoikeuksien rajoitusedellytykset täyttäviä lainkohtia, joita toimivaltainen viranomainen voi, hallinnon oikeusperiaatteet huomioon ottaen, soveltaa aina kulloinkin vallitsevassa tilanteessa.

3.1.1. Tartuntatautilain määritelmät

Hoitoon liittyvät infektiot

Näkemyksemme mukaan tartuntatautilakiin ei ole tarkoituksenmukaista sisällyttää muita sairauksia kuin tartuntatauteja, kuten esimerkiksi muistiossa ehdotettuja potilaan omasta bakteerifloorasta peräisin olevia, hoitoon liittyviä infektioita. Selkeyden vuoksi normaalia infektion torjuntatyötä koskevat säännökset tulisi pitää erillään tartuntatautilainsäädännöstä

Yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti

Näkemyksemme mukaan yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti ja siihen liittyvien menettelytapojen määrittely pitäisi sisällyttää tartuntatautilakiin. Laissa olisi tärkeää määrittää, mikä taho tekee päätöksen, että joku uusi tauti on yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti: perustuuko päätös esimerkiksi kansainväliseen määrittelyyn vai Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) arviointiin?

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikkö

Muistiossa ehdotetaan, että tartuntatautilaissa tulisi määritellä, mitä tarkoitetaan terveydenhuollon ja sosiaalihuollon toimintayksiköllä. Aluehallintovirastojen näkemyksen olisi selkeintä, jos terveydenhuollon ja sosiaalihuollon toimintayksikkö olisi tilanteesta ja laista riippumatta käsitettävissä aina samalla tavalla. Käsitteellä toimintayksikkö on kytköksiä moniin asiakokonaisuuksiin. Mainittakoon, että sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetussa laissa käytetään jatkossa termiä palveluyksikkö.

3.1.2 Viranomaisten tehtävät ja toimivaltuudet

Aluehallintovirastot toteavat, että tartuntatautilaissa olisi syytä määritellä eri viranomaisten tehtävät ja toimivaltuudet ja sekä mahdolliset päätöksentekoon liittyvät jääviyskysymykset tarkemmin. Toimivaltuuksien delegoiminen toiselle viranomaiselle tai yksityiselle taholle tulisi myös määritellä tarkemmin. Toisin kuin muistiossa esitetään, aluehallintovirastojen näkemyksen mukaan terveydenhuoltoviranomaiselle ei ole syytä asettaa toimivaltuuksia kansalaisten liikkumisen rajoittamiseen tai liikenteen ohjaamiseen. Tämä viranomaistehtävä tulisi säätää esimerkiksi poliisin tai rajavartiolaitoksen tehtäväksi, joille toimivaltaisille viranomaisille ko. tehtävien hoitaminen olisi luontevaa.

Aluehallintovirastojen näkemyksen mukaan yksityisten palveluntarjoajien rooli ja tehtävien delegoinnin mahdollisuus yksityiselle taholle olisi tärkeää linjata tartuntatautilaissa. Äkillisen pandemian aikana yhteiskunnan pitäisi kyetä nopeasti valjastamaan koko terveydenhuollon kapasiteetti tarvittaviin tehtäviin, esimerkiksi rokottamiseen tai testaamiseen.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen rooli

Aluehallintovirastot pitävät tärkeänä, että eri tahojen roolit asiantuntijoina tai päätöksentekijöinä selkiytetään tartuntatautilaissa.

THL:n rooli alueellisten päätösten tarpeen arvioinnissa osoittautui koronapandemian aikana haastavaksi. THL toi usein esiin arviointitilanteissa, ettei se ole paras taho ottamaan kantaa alueellisten rajoitusten tarpeeseen, vaan paras asiantuntija on sairaanhoitopiiri itse.

Muistiossa esitetään, että aluehallintovirasto voisi itsenäisesti arvioida asiantuntijatahon, jota se kuulee päätösten valmistelussa ja tekemisessä. Näkemyksemme mukaan tulisi säilyttää nykyisen tartuntatautilain 8 § 2 momentin mukaiset edellytykset, joiden mukaan aluehallintoviraston tulee käyttää hyväksi toimialueensa hyvinvointialueen, HUS-yhtymän ja yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen sekä THL:n asiantuntemusta.

Aluehallintovirastojen näkemys on, että laissa kannattaisi määritellä kuultava asiantuntijataho tarkasti. Kuultavan asiantuntijatahon lakisääteinen määrittely edesauttaa rajoituspäätösten perustelujen läpinäkyvyyttä ja vähentää epätietoisuutta kompetenteista asiantuntijatahoista päätösten taustalla.

Aluehallintovirastojen näkemyksen mukaan selkeintä olisi kirkastaa ja täsmentää THL:n asiantuntijaroolia lääketieteellisissä kysymyksissä. Yhtenäisen valtakunnallisen ratkaisukäytännön varmistamiseksi päätöksentekijätaholle ei tulisi lainsäädännössä mahdollistaa täysin vapaata harkintavaltaa, mitä asiantuntijatahoa se kulloinkin päätöksenteossa hyödyntää.

Torjuntatyön valvonta

Aluehallintovirastot pitävät tärkeänä, että tartuntatautilaissa määritellään mahdollisimman yksityiskohtaisesti, mikä viranomainen (esim. poliisi, elintarvikeviranomainen, terveysuojeluviranomainen jne.) valvoo miltäkin osin varsinaista tartuntatautien torjuntatyötä, ja millä toimenpiteillä ja toimivaltuuksilla ne toimivat. Vaihtoehtoisesti voisi arvioida, tulisiko viranomaisille säätää jo lähtökohtaisesti tehtävät ja riittävä toimivalta toteuttaa torjuntatyön valvontaa myös ilman lääkärin tai vastaavan viranhaltijan pyyntöä. Valvonnan tarkoituksenmukaisen ja nopean toteuttamisen kannalta on perusteltua arvioida mahdollisia vaihtoehtoja jäykälle tarkastuspyyntömenettelylle.

Myös hyvinvointialueiden omavalvonnan ja aluehallintovirastojen suorittaman valvonnan keskinäiset suhteet olisi syytä tarkentaa laissa. Eri viranomaisten toiminnan ja toimivaltuuksien yhteensovittaminen on tärkeää valvontasäännösten välisten ristiriitaisuuksien välttämiseksi.

Työterveyshuollon ja yksityisen terveydenhuollon rooli tartuntatautien torjunnassa

Aluehallintovirastot toteavat, että olisi kannatettavaa ja tarkoituksenmukaista mahdollistaa tarvittaessa koko terveydenhuollon kapasiteetin hyödyntäminen nopeasti pandemiatilanteissa. Tässä kannattaa hyödyntää niitä kokemuksia, joita koronaepidemian aikana kertyi.

3.1.3 Tartuntataudin leviämisen ehkäiseminen sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikön sisällä

Aluehallintovirastot pitävät tärkeänä, että tartuntatautilaissa määritellään riittävän tarkkarajaisesti ja tarpeen mukaan aikarajoitetusti sosiaali- ja terveydenhuollon yksikön johtajan toimivaltuudet tartuntatautien torjunnassa. Lainsäädäntöön tulisi saada itsemääräämisoikeutta rajoittavien päätösten tekoa koskevat säännökset, jossa määritellään sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä tehtävät päätökset, esimerkkinä vierailukiello (julkisen vallan käyttö) ja mitkä päätökset ovat niin merkittäviä, että niiden tekemistä ei voi siirtää yksityiselle laillakaan, vaan päätökset tekee virkasuhteessa olevat ammattihenkilöt tai tartuntatautilääkärit/tartuntataudeista vastaava lääkäri

(karanteeni ja eristys). Olisiko kenties myös mahdollista siirtää julkisen vallan käyttöä yksityiselle, kunhan huomioidaan täsmällisesti tällaisen lainsäätämisen edellytykset. Tämä helpottaisi työpainetta julkisella sektorilla, jos seuraavan kerran tarvittaisiin massaluontoisia toimia.

Aluehallintovirastolle on herännyt huoli sosiaalihuoltolain alaisten yksiköiden valmiudessa hoitaa ja selvittää vaativimmissa epidemiatilanteissa tehtävästään. On herännyt kysymyksiä, onko tällaisissa yksiköissä riittävästi tietotaitoa ja terveydenhuollon osaamista vaativien epidemioiden varautumiseen, hoitamiseen ja toimintaan tartuntoja ilmaantuessa. Yksiköiden asiakkaina on haavoittuvassa asemassa olevia asiakkaita, joilla tartunnat todennäköisesti aiheuttavat nopeita muutoksia terveydentilassa.

Terveydenhuollon yksiköissä ja etenkin sairaaloissa on jatkuva varautuminen ja mahdollisuus hoitaa tartuntatauteja sekä suojata potilaita ja henkilökuntaa. Laajamittaisessa ja pitkittyneessä tartuntatautilanteessa sairaalan lääketieteellisellä johdolla olisi oltava ketterämpi keinovalikoima nopeisiin päätöksiin sairaalan turvallisuuden varmistamiseksi. Tämä tulisi kattaa myös muut mahdolliset häiriötilanteet ja sisältää perustellusti mahdollisuuden vierailujen rajoittamiseen (sis. vierailijoiden perusteltu maskinkäyttövelvoite) tai potilaiden liikkumisen rajoittamiseen esim. sektoreittain.

3.1.5 Tartuntatautien ilmoittaminen, tietojen luovuttaminen ja rekisterit

Eri viranomaisten välisten tietojen luovutuksen tarpeet olisi tärkeää arvioida ja määrittää. Nykysääntely ja sen osittaiset puutteellisuudet aiheuttivat paljon kysymyksiä koronaepidemian kiivaimmissa vaiheissa.

3.1.6 Rokotukset

Aluehallintovirastojen näkemys on, että lakiuudistuksessa tulisi selkiyttää itsenäisten ammatinharjoittajien asema suhteessa rokotusten ottamiseen. Väliaikaisesti voimassa olleen tartuntatautilaki 48a §:n muotoilu aiheutti tulkintaongelmia. Olisiko rokotuksista säädettäessä selkeämpää puhua sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista, ei toimintayksiköstä? ”Palvelut” kattaisi myös kotona annettavat hoivapalvelut. Kaikkiaan rokotussuojaa koskevan pykälän tavoite on riskiryhmään kuuluvien suojaaminen, jolloin on aiheellista pohtia, mitkä ovat hyväksyttävät keinot tavoitteeseen pääsemiseksi. Koskipa rokotussuojasta huolehtiminen työnantajaa tai työntekijää, tämä velvoite tulee ilmaista laissa niin selvästi, ettei synny tulkintaongelmia.

3.1.7 Hyvinvointialueen tartuntataudeista vastaava toimielin

Aluehallintovirastot toteavat, että tartuntalainsäädännössä tulisi määritellä selkeästi toimivalta ja tarkentaa hyvinvointialueen ja aluehallintoviraston päätösten keskinäistä suhdetta päätöksenteossa ja päätösten toimeenpanossa.

Voimassa olevan tartuntatautilain 58 §:ssä säädetään laajaan tartuntavaaraan liittyvät toimenpiteet. Säännöksen 1 momentin mukaan hyvinvointialueen tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi ensisijaisesti päättää.... Säännöksen 2 mom. mukaan aluehallintovirasto voi tehdä alueellaan vastaavat päätökset. Hyvinvointialueen toimielimen tekemässä samanaikaisesti voimassa olevassa päätöksessä asetetut velvoitteet täydentävät hyvinvointialueella voimassa olevia aluehallintoviraston päätöksellä asetettuja velvoitteita.

HE 190/2022 todetaan: Aluehallintovirasto voisi myös tukea hyvinvointialueita päätösten tekemisessä tilanteessa, jossa päätöksiä pitäisi tehdä useita lyhyen aikavälin sisällä. Sen mukaan hyvinvointialue tekee ensisijaisesti päätökset, mutta pykälän mukaan kuitenkin hyvinvointialueen päätöksessä asetetut velvoitteet täydentävät hyvinvointialueella voimassa olevia aluehallintoviraston päätöksellä asetettuja velvoitteita. Lainsäädännön esitöistä ei saa apua säännöksen tulkintaan, mitä täydentävällä tarkoitetaan, eli kumpaa päätöstä sovellettaisiin ensisijaisesti, jos päätöksissä on toisistaan poikkeava sisältö? Tämä voi muodostua ongelmaksi erityisesti Lapin alueella, jossa on yksi hyvinvointialue ja yksi aluehallintovirasto.

Mikäli tarkoituksena on ollut luoda kaksivaiheinen prosessi, se edellyttäisi myös selkeää, laissa säädettyä kaksivaiheista prosessia. Tällöin ensinnä hyvinvointialue arvioisi, tuleeko se tekemään tartuntatautilain 58 § mukaisia päätöksiä. Hyvinvointialueen mahdollisesti päädyttyä olemaan tekemättä päätöksiä avautuisi mahdollisuus aluehallintovirastolle arvioida, pitäisikö aluehallintoviraston tehdä kyseiset päätökset. Tartuntatautilain tarkoituksen, tartuntatautien leviämisen estämisen kannalta prosessi vaikuttaa pitkältä ja monimutkaiselta. Se edellyttäisi myös sosiaali- ja terveydenhuollon lisättyä, parempaa kantokykyä päätöksentekoprosessin kulumiseen menevän ajan kattamiseksi.

Epäselväksi myös jää, miten toimitaan tilanteessa, jossa hyvinvointialue tekee rajoittamispäätöksen, joka ei aluehallintoviraston käsityksen mukaan ole riittävä. Aluehallintoviraston roolit voimassa olevan lain 8 §:n mukaisen valvontatehtävän ja 58 §:n mukaisen hallintopäätöksen tekijänä voivat myös aiheuttaa em. tilanteessa rooliristiriitaa. Olisiko tartuntatautilain kokonaisuudistuksen yhteydessä tarpeen selkiyttää ja määrittää asiantuntijuudella viitattavan nimenomaan hyvinvointialueen lääketieteellisiin asiantuntijoihin, joiden arviot on erotettu hyvinvointialueen varsinaisesta päätöksen tekvästä (poliittisesta) toimielimestä.

Toisaalta hyvinvointialue voisi tehdä päätöksen, jolla se asettaisi lieviä rajoituksia. Tällöin jäisi harkittavaksi, voisiko aluehallintovirasto tehdä muiden asiantuntijanäkemyksen kuin hyvinvointialueen asiantuntijanäkemyksen perusteella tiukemman päätöksen – joko ylipäättänsä asettaa rajoituksia, tai asettaa tiukempia rajoituksia kuin hyvinvointialue.

Koronaepidemian aikana tautitilanne vaihteli alueellisesti paljon. Tartuntatautilaissa voisi olla perusteltua linjata, ettei tarkoituksena ole välttämättä tehdä automaattisesti koko hyvinvointialuetta koskevia päätöksiä, vaan myös hyvinvointialueen tehtävänä olisi tehdä perusoikeuksia rajaavat päätökset mahdollisimman tarkkarajaisesti ja ottaen huomioon paikallinen tautitilanne hyvinvointialueella. Lisäksi perustelut pandemian aikaisille rajoitustoimille pitää voida luoda yhteismitallisiksi, ja niiden pitää olla läpinäkyviä.

Lainsäädännön kokonaisuudistuksessa aluehallintovirastojen rooli ja tehtävät tulee selkiyttää siten, että tehtävät muodostavat loogisen kokonaisuuden tartuntatautilain toimeenpanossa ilman, että syntyy epäselvyyttä roolista (valvontaviranomainen, päätöksentekijä, tuenantaja päätösten teossa). Kaiken kaikkiaan aluehallintovirastot pitävät tärkeänä, että päätöksentekoa koskevat prosessit ja toimivaltuudet on selkeästi määritelty siten, että mahdollisessa päätöksentekotilanteessa löytyy helposti toimivaltainen viranomainen, joka voi tehdä tarpeelliset päätökset. Lisäksi päätöksenteossa tarvittavat asiantuntijatahot määritellään, sekä tehtäviltään että rooleiltaan, selkeästi lainsäädännössä.

3.1.8 Eristämiseen ja karanteeniin liittyvä sääntely

Eristämis- ja karanteenipäätökset

Muistion mukaan ...pakkokeinoja sisältävät toimet on tartuntatautilaissa uskottu erityisen pätevyyden ja osaamisen omaaville tartuntatautilääkäreille. Tämä turvaa osaltaan päätöksenteon objektiivisuutta sekä perustumista asianmukaisiin lääketieteellisiin seikkoihin ja niitä koskevaan asiantuntijaharkintaan.

Aluehallintovirastojen käsitys on, että tartuntataudeista vastaavalle lääkärille ei ole määritelty pätevyysvaatimuksia. Kiihkeimmässä koronaepidemian vaiheessa kunnat nimesivät useita lääkäreitä tartuntataudeista vastaaviksi lääkäreiksi, jotta pystyivät tuottamaan kaikki tarvittavat karanteeni- ja eristämispäätökset. Tämän takia tartuntatautilain uudistuksessa olisi hyvä pohtia, voitaisiinko lainsäädännöllä mahdollistaa kollektiivisen, useaan henkilöön kohdistuvan, perusoikeuksia rajoittavan päätöksen tekemisen. Lisäksi pitäisi pohtia, kuka tai ketkä tällaisen päätöksen voisivat tehdä. Päätöksenteko-oikeus voisi olla hyvinvointialueella, mutta laissa tulisi tarkasti määritellä missä tilanteissa ja millä edellytyksillä tällainen kollektiivinen päätös olisi mahdollinen. Esimerkkinä hoivakotiepidemia.

Oleellista on, että lain tulisi mahdollistaa tehokas päätöksentekoprosessi karanteeni- ja eristyspäätöksissä silloin, kun laajan epidemian tilanteessa päätöksiä joudutaan tekemään paljon nopealla aikataululla.

3.2 Tartuntatautilain uudistuksessa huomioitavat uudet sääntelytarpeet

3.2.1 Yksityisen elinkeinotoiminnan harjoittaminen ja

3.2.3 Yksityistilaisuuksien rajoittaminen

Koronapandemian aikana rajoittamispäätöksiä tehdessä oli ajoittain epäselvyyttä siitä, mikä on yleisötilaisuus, mikä on yleinen kokous ja mikä on yksityistilaisuus. Mikäli rajoitukset voisivat jatkossakin kohdistua vain yleisötilaisuuksiin ja yleisiin kokouksiin, olisi tarpeen esittää perustelut näiden tilaisuuksien rajoittamiselle suhteessa ko. määritelmien ulkopuolelle jääviin toimintoihin, joihin osallistuu vastaava määrä ihmisiä. Yleisötilaisuuden määrittelyn lisäksi tulisi määritellä myös yksityistilaisuus, mikäli niiden rajoittaminen halutaan lain tasolla mahdollistaa.

Aluehallintovirastot ehdottavat, että vaihtoehtoisesti arvioitaisiin, onko yleisö- ja yksityistilaisuuden käsitteistä mahdollista luopua. Sen sijaan torjuntatoimenpiteenä rajattaisiin lähtökohtaisesti tilaisuuteen kokoontuvien ihmisten määrää riippumatta tilaisuuden luonteesta.

3.2.4 Pandemian johtaminen ja hallinta

Aluehallintovirastojen näkemyksen mukaan rajoituksiin liittyvän sääntelyn ja päätöksentekoprosessien tulisi olla yhdenmukaisia ja yhdenvertaisia eri toimijoiden kohdalla. Koronapandemian aikana ravintoloita koskevista rajoituksista päätettiin asetuksella, kun taas muut rajoitukset asetettiin aluehallintovirastojen päätöksillä. Aluehallintovirastot pitävät tärkeänä, että muutoksenhakuoikeuden pitäisi olla mahdollista kaikille samalla tavalla.

Mikäli koronakoordinaatioryhmien tyyppinen yhteistyökokoonpano katsotaan jatkossakin tarpeelliseksi, sen toimivallasta, tehtävistä ja kokoonpanosta voisi olla tarpeen säätää lailla. Alueellisen yhteistyön toimivuus ja sen selkeät rakenteet on tärkeä varmistaa.

3.2.7 Päätösten tiedoksianto

Aluehallintovirastot puoltavat ehdotusta perusoikeuksia rajoittavien päätösten tiedoksiantamisen erityissääntelyn tarpeen arvioinnista tartuntatautilain uudistuksen yhteydessä.

3.2.10 Anonyymi testaaminen

Muistiossa esitetään anonyymien testauksen mahdollistavan sääntelyn lisäämistä tartuntatautilakiin. Aluehallintovirastot huomauttavat, että anonyymi testaus ei voi kuitenkaan koskea kaikkia tarttuvia

tauteja. Yleisvaaralliset taudit tulee sulkea anonyymien testauksen ulkopuolelle, koska tartuntatautia ei voida jäljittää, ellei yhteystietoja ole saatavilla.

3.4 Pandemialainsäädännön tarve

Muistiossa ehdotetaan kolmea vaihtoehtoista mallia pandemialainsäädännölle: tartuntatautilaista erillinen pandemialaki, tartuntatautilakiin sisältyvä pandemialuku ja valmiuslakiin sisältyvä pandemialuku. Aluehallintovirastot pitävät vaihtoehtoista parhaimpana keskimmäistä eli tartuntatautilakiin sisältyvää pandemialukua. Tässä vaihtoehdossa kokonaisuus säilyisi ehkä selkeimmin yhden lainsäädännön alla.

Kaiken kaikkiaan aluehallintovirastojen näkemys on, että tartuntatautilain kokonaisuudistus on kannatettava hanke. Entisen lainsäädännön paikkailu ei tunnu tässä tilanteessa riittävältä, koronapandemian aikaiset kokemukset muistaen.

Aluehallintoylilääkäri Kati Ojala

Johtaja Maria Siurua

Siurua Maria
Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Ojala Kati
PSAVI - Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat